

resistens radicis p ventū euellit. vbi arundo cedens pmanet nec frāgit. **H**uius de causa pabolice loquēdo alcano facta fuit inf querent et arudinē. vt hē pzi. Sic q iracūdo vel furioso minit resistere verbis cōtumeliosis et etiam factis qnqz leditur vbi patient cedēs liberat. **D**ebet ergo hō furienti cedere. ne furore accēdat. et irā eius puocet. qz vt hē. **C.** ad. l. iulīa de vi publica et priuata. l. **Q**uā graui delinquit q alium ad iracundiā puocat. qz ille. qui puocat. **P**ossumus ergo cedere furienti. p subtractionē pñtialitatis. **S**ubtractionē loquacitatis. **O**biatōem benignitatis. **D**ico em̄ primo q homo debet se subtrahere et cedere psonaliter furienti. et sic mitgat eius irā. **S**icut videm̄ qn olla buliēs feruentissimē remouet ab igne. statim cessat ei ebullitō. sic qn homo subtrahit suā pñtā a furioso quiescit eius ira. **p. uer. xx.** **H**onor est hōi qui separat se a pñtōibz. **E**xemplū in absolō. vt hē ij. reg. xiiij. qui ppter homicidiū fr̄s sui amon abscondit se a furore pñs. et latuit i gessur tribz annis vsqz ad placationē pñs. **S**ecō hō debz supportare furientē de malis v̄bis et incētiuis. **I**am cū ligna subtrahunt ab igne minuitur ignis. et olla cessat ebullire. **S**ic dū v̄ba incētiua et puocatiua subtrahuntur a furioso mitgatur eius ira. **p. uer. xxvi.** **C**ū defecerint ligna extinguet ignis et furore subtrahat iurgia pquiescēt. **E**xemplū habet **J**ob. viij. in muliere deprehensa in adulterio corā **J**esu a iudeis furiosis accusata. nihil rēdens a xpo est absoluta et libertati tradita. **Q**uod hodie attendere debēt m̄lieres. et maritos non verbis incitare. sed subtrahere v̄ba. si eis displiceāt verbera. **T**ercio homo debet furienti obuiare v̄bis mansuetis. **I**am si olle buliē n̄ aq̄ frigida infundat. statim ab ebullitōne cessat. **S**ic si verba mollia refrigeratiua ire furientī pponatur eius furor mitgatur. **p. uer. xv.** **R**esponsio mollis frangit irā. sermo durus suscitāt furorem. **E**xemplū. iij. reg. xij. in **R**o boam ad quē venit pplus israhel. dicens. **P**etuis scz salomon durissimū iugū nobis impofuit. tu ergo iminue vt fuiem̄ nbi. q̄ inijt p̄siliū cū senioribz. et dixit ei. **H**odie si obedieris p̄lo huic. et fueris ei. et petitioni eoz cesseris. locuti scz fueris v̄ba lenia ad eos erunt tibi sui cūctis diebz. qui dereliquit cōsiliū sel

num. et populo dura rēdit dicēs. **P**ater meus cecidit vos flagellis ego autē vos cedā scoz pionibus. ppter quod perdit decē tribus. **E**xemplū etiā habet in vitis patrū. de quodā heremita. qui obuiavit in heremo cuidā latroni **C**ui dixit heremita. **Q**uo radis demō. **C**ui rēdit. **E**x quo sum demō faciā sic demō. et occidit eum. **P**ostea alius heremita obuiavit ei. et dixit. **S**alue mi frater qd̄ ille audiens. totus cōtritus penituit. et dicit in heremū factus est sanctus et deuotus monachus. **S**ic etiā xpc descendēs et tacens. furorem iudeoz extinxit. et sanus et saluus euasit rē.

Feria tertia post Oculi.

Respiciens iesus

in discipulos suos dixit symoni petro. **S**i peccauerit in te frater tuus. vade et corripe eū inter te et ip̄m solum. **math. xxij.** **V**erbis. viij. politicoz vult q armonia multū hōiem confortet et edificet. hoc etiā refert boen̄ in musica sua loquens de vtilitate musice dicēs. q̄ valet ad curandum vel alleuiandū diuersas infirmitates et speciatim ab illis melancolicis et lunaticis spiritū malū habet fugare. nō ex sui natura v̄l naturali virtute. sed ex eo q tollit tristitiā a melancolicis et inquietatē. ex quibz magis dispositi sunt ad vexationē demonis. **S**icut etiā dicit. i. reg. xvi. **D**avid saul qui vexabat a demone alleuiabat qn̄ dauid cytharam pcutiebat corā eo qz illa armonia aliquantulum dulcorabat auditū ei et appetitū et ideo min⁹ tristitabat et aptus erat ad illā vexationē. sed maxie fugabat ppter vim crucis. vt dicit in glo. q̄ in ligno cythare et cordatū extensione figurabatur **S**ic armonia fraterne correctōnis modulata corā peccatore. qui tristat timore dānatōis. et inquietat̄ remorsu cōscientie potēs est vexationem spūs maligni alleuiare. et peccatorem quasi despatum reuocare et consolari. **E**tiā salomō. vt habet. xlv. di. **C**ū beatus admonet dicēs. pcutite filiū tuū virga et libera bis aīam eius a morte. **I**sta etiā percussio siue correctio debet esse caritativa lenis et moderata. quia vt habetur. ff. ad. l. acquiliam. p̄ceptoris nimia seueritas culpe assignatur. **S**ic igitur videris fratrem in te peccantem. caritative et pie corripe eum inter te vt dicunt verba theman̄. **Q**ueritur an hoc preceptum

corrigendi se extendat ad omnes vel ad solos prelatos. **R**ūdetur scōm doctores q̄ duplex est correctio. Una quidē que est act⁹ caritatis. Specialiter tendēs ad emēdatōem fratris delinquēns. p̄ simplicē admonitōem. Et talis correctio p̄inet ad quēlibet habētē caritatē. siue sit subditus siue prelati. **C**orrector autē talis debet istū modum habere. q̄ amicabiliter et dulciter delinquentē amonestat. hic debet suam correctōem moderare ex q̄ mōz. **P**rimo ex quantitate culpe. aliter i leuibus peccatis. aliter in grauibus debet se corrector habere. **S**ecundo ex spe correctionis. qz forte opportunius tps expectat. **T**ercio ex statu p̄sone que corrigenda est. qz si p̄latus nobilis vel magna p̄sona cū reuerētia ammonēd⁹ et honorand⁹ est. qz forte alit⁹ correctus ad impaciētiā puocaret. et indocilis efficeret. **Q**uarto ex zelo caritatis debz corripere peccatē. **S**i autē ille zelus amarus sit. puta inuidie vel rancoris nō oportz corripere. qz sic purgando aliū seipm̄ pollueret. qz ex sola tali radice corrigens peccat mortaliter. **A**lia est correctio que est act⁹ iusticie. p̄ quam intendit bonū cōe. qd̄ nō solū p̄curat p̄ simplicem admonitōem fratris. s̄ etiā inrdum p̄ punitōem vt etiā alij timore seruii a peccato desistant. **E**xtra d. vi. et ho. de. vt clericoz. **Q**uos timor dñi a malo nō reuocat saltem tp̄alis p̄ca coherceat. **D**ederūt peccare boni stutis a more. **D**ederūt peccare mali formidine pene. **T**alis at̄ punitiua correctio ad solos p̄latos p̄tinet. qui non solū habēt ammonere. sed ec̄ punitendo corrigere. **E**t si negligēt correxerint subditos. tenent de delictis eoz extra de regularibz. c. xl. **E**t p̄ pena possunt deponi de officijs lxxvi. di. dictū. in prin. **G**rauitas huius negligētie ostendit. i. re. iij. et. iij. in exemplo hely sacerdotis. ad quem dñs dicit p̄ samuelem. q̄ aduersus hely vellet suscitare oīa mala. p̄pter iniquitatem illā. q̄ nouerat idigne et male ageē filios suos et eos non corripuit. **E**t sequitur in iij. c. q̄ ē facta plaga magna nimis sup̄ israhel. quia cefi a philisteis ceciderūt d̄ eis. xxx. milia peditū. et arca dei capta ē duoqz filij hely mortui sunt. **D**ebz etiā tal̄ p̄latus videre. ne modū in corrigēdo excedat. s. ne sit nimis facil̄ et misericors. nec nimis seuerus ne facilitas venie incentiuuz tribuat delinquendi. ff. de pe. respiciend⁹. s̄ etiā cauē

dum est ne durius puniat q̄ causa deposcat. **S**ed videt q̄ prelati siue iudex sp̄ialis modū excedat corrigendi q̄n̄ aliquez p̄ damno tp̄ali. puta de debitis vel p̄ illi excōicat. cū excōicatio sit grauissima penaz. **R**ūdet t̄bo. in scriptis super magistrum. iij. sen. di. xvij. **Q**uod iudex talis nō excedit modū. excludēdo aliq̄e a regno celoz. **E**nde cū non debet at̄ excludere a regno celozū nisi indignos. nec aliquis reddit̄ indignus. nisi p̄ p̄cc̄ in mortale. p̄pter quod caritatē amisit. que est via dūcens ad regnūz ideo null⁹ excōmunicari debet nisi p̄ peccato mortali. **E**t qz in dānificando aliq̄e corporaliter siue in rebus corporalibz quis mortaliter peccat. et p̄tra caritatem facit. ideo p̄ dāno tempali alicui illato. ecclesia aliquem excōmunicare p̄t. **S**ed quia fm̄ p̄bm̄ pene sunt medicine. sapiens medic⁹ a leuiozibus medicinis et min⁹ piculosis debet incipere **I**deo excōmunicatio q̄ est maxia penaz. infligi non debet. etiā p̄ p̄cc̄o mortali. nisi p̄tumar fuerit. vel nō veniendo ad iudiciū. vel an̄ terminationem iudicij. sine licentia recedendo. vel determinationi iudicis nō parendo tūc em̄ postq̄ amonitus fuerit. si obedire p̄temserit. cōtumar reputat̄ et excōmunicari debet. nec talis excedit modū corrigendi. **E**videt etiam q̄ iudex secularis occidendo furē vel malefactorē modū excedat p̄ re tempali. s. furto. rapina. et h̄mōi. cuiz vita hoīs sit melioz quocūqz bono vel re tempali. **E**nde aug. in li. de duabus animabz dicit. q̄ vita etiā musce et cuiuscūqz animalis melior est celo. **S**i ergo vita hoīs ē melior quocūqz bono tempali. in occasione hominis nō reddit̄ equiualens equiualeti. s̄ maximū p̄ minimo. et ergo excessus est in punitiōe iudicis secularis. **D**icūt doctores q̄ licet malefactorē occidere p̄ re tempali p̄pter p̄gruentiam. quia al̄s tempalis polina nunq̄z posset regi. cum alter alterū dānnaret. et iniurijs turbaret. **M**az sicut videm⁹ q̄ si aliquod membrū in corpe hominis infirmū et insanuz totum corpus inquietaret. liceret illud amputari. ne totū corpus inficeret. et turbaret. dēs enim putridus extrahit̄. vt caput postea quietur. **S**ic quia omnes vnum corpus sumus in xp̄o et alter alterius membra. qui putrid⁹ est et infectiuus et scandalosus vel inquietatus pacis ecclesie vel p̄munitatis. licet amputari a corpore ecclesie. ne alij inficiantur. **S**ic

exemplum habemus **Ero. xxxij. in.** Moyses q
quasi minister legis ex precepto domini illos
occidit. qui fecerunt sibi vituluz conflanlem.
Et in noua lege habet act. v. q. petrus occi
dit Ananiam et uxorem eius qui absconderat
pecuniam. Nam percussit eum gladio oris sui
quod non minus est q. percutere gladio mate
riali. Item thomas illi qui percussit eum in co
uiuio maledixit. vi. percutiat te leo. quod et
factum est. Ad id v. quod deducitur in ptra
rium. Dicendum q. licet vita hominis sit me
lior quocunq. bono tempali. iudex tamen oc
cidendo eum non excedit. quia non habet oclu
lum ad occisionem nature. vel ad vitam homi
nis simpliciter. sed ad maliciam extinguendam.
Sed quia talis malicia est coniuncta tali na
ture et illam maliciam non potest auferre sine
occisione illius nature. ideo auferit naturam
non ppter se et suam nobilitatem. sed ppter cul
pam et peccatum quod nullo modo compar
tione difformitatis et vilitatis. ¶ Quantu
nunc ad pnuationem. heri dicebatur de ali
quali pacis pmendatione. hodie de eius per
turbatione et emendatione. Et scdm hoc sunt
tres partes presentis euangelij.

In prima datus est modus fraterne correc
tionis in principio.

In scda monstrat v. discrete puidis ibi. am
In tertia actus singularis remissionis. ibi. Ite
rum dico vobis etc.

Quantu ad primam

partem textus de se patet. Moraliter est no
tandū q. quilibet ex caritate qua vnus est cu
altero. tenetur fraternaliter alterū corrigere et
quantum potest ab erroribus viciozum reuo
care. Nam sicut videmus q. arbor in stipite
multos inordinatos et superfluos ramusclos
producens non multuz fructificare potest. nisi
rescindant ramusculi superflui. Cuius ratio
est. quia humor viscosus vnde fructus gene
ratur. ibi superflue emittit. et ergo arbor fru
ctibus priuatur et tandem sterilizatur. Sic ho
mo dicitur arbor versa nisi corrigat et gladio
correctionis purgetur a nociuis et malis ope
ribus. affectum cordis nunq. ponit ad pdu
cionem virtutis. sed semper in errore perma
nens sterilizatur. et tandem flammis inferna
libus deputatur. Debet igit. ex pietate quili
bet alium corrigere. et ab erroribus reuocare

quia vt hē extra de here. c. Qui aliū ab erro
re nō reuocat cū pōt seipm errare demōstrat
Et. C. de emendatione propinquoꝝ. l. vna.
Quos ad vite decora domesticē laudis exem
pla non reuocant. saltem correctionis medici
na pcellat. ¶ Sunt enī tres rami valde ma
li et nociui amputādi per cultū correctionis.
vt non impediāt fructum honestatis. et eter
ne saluationis. s.

Ramus emulatōis et inuidie.

Ramus subtractōis aliene substātie.

Ramus detractionis et male infamie.

Primo em homo corrigi debet de inuidia q
est toxicuz caritatis. ostium iniquitatis. et pul
tredo omnis sanitatis. Primo enim inuidia
toxicum caritatis. Nisi inuidia esset. quilibet
gauderet de bono alterius. et de malo eius do
leret. quia hoc est ppriū caritatis. aug. super
ioban. ¶ Tolle inuidiam. et meum est quod
habes. sunt enim inuidi similes noctuis. que
non possunt sine magno dolore lumen solis
inspicere et ideo de nocte solum volant. ¶

Sic enā inuidi pspertatē virtuosoz nō pnt
audire nec videre. Sic figurat gen. xxxij. in
ioseph quē frēs ex inuidia videre nō poterant.
Oderit ei enī. nec poterāt ei quicq. pacifice lo
qui vñ crī. patitur ioseph sanctus innocentis
vite inuidia et emulos i se frēs sancta excitat
vita. q. boni malū videre nō pnt. deniq. veni
entē ad se lacerant. sentiunt. necare festinant.
nolunt meliorē viuere ne degeneres ipi pos
sent impropria sustinere. ¶ Quod hodie ha
bent similes inuidi filijs iacob. q. p inuidiam
nituntur fratres suos vicinos et primos opri
mere. si vicinus plus prosperatur. si proximus
laudatur. si moribus ornatur. si sanctitate cō
mendatur et mercibus suis plus lucratur illa
bona non possunt aspicere. nō audire. s. susur
ratōe demigrant admirat et pvertūt. De q.
bus. i. re. iij. Caligauerunt oculi eius et vide
re nō poterat lucernā dñi añq. exstingueretur
¶ Talis inuidiosa fuit cyrces q. qua in fabulis
poetarum dicitur q. scilla erat quedam filia so
lis pulcherrima. quam glaucus deus marinus
dilexit. et eius copulam verbis simplicibus
exorauit. que cum nullo modo consentiret in
ipsum questus est glaucus cyrcē incantatrici
rogans q. in amorem suum scillam traheret.
et ad eius copulā inclinaret. s. cyrces amorē
suū ipi glauco pntauit et eū diligēt adama

uit. et q̄ scillā stemneret practicauit q̄d glau-
cus nō recipiēs amorem cyrces contempfit.
quo cyrces indignata fontem vbi scilla veni-
re et balneare se consueuerat. maleficijs suis
infecit. et sic cum ad balneandum redijt. ab
imaginibus infernis in canes mutata fuit.
et circūquaq̄ capita canina latrāna habuit. ⁊
sic eam monstrū marinū fecit. Sic inuidio-
sus q̄n audit. q̄ aliquis p̄sonā aliquā diligit.
solz se ex inuidia ingerere ⁊ offerre. et nō voca-
tus alijs anteferre. si aut̄ p̄tingat q̄ amor eius
⁊ obsequiū cōtemnat. ⁊ q̄ ei amor alteri⁹ pre-
ferat solz indignari. ⁊ q̄s sibi ⁊ p̄ferre audit in-
uidia stimulari q̄ p̄p̄ iste solet in fontē ⁊ tutū
et sufficientiaz. in q̄ se balneat maleficia disti-
famatois ⁊ detractionis p̄ijcere. ⁊ eos qui ha-
bent formas pulcras honestatis et sanctitatis
denigrare in viles canes et turpia mōstra per-
mutare. Seneca in li. de moribus dicit. Et si
nullos inimicos tibi fecit iniuria. multos tñ
facit inuidia. **S**ecūdo inuidia est ostiū ini-
quitas. p̄ hāc em̄ intravit mors in mūdum
Et ideo dicit affinis oīm principalī iniqui-
tati. Est enī filia supbie a qua p̄trabit p̄naci-
am cōtra maiores. soror vane glie-a qua tra-
bit discordiaz p̄tra equales. neptis iracūdie.
a qua trahit iusticiam p̄tra meliores. nurus
auaricie a qua trahit fraudulentiam p̄tra sim-
pliciores. Per hanc occisus est abel a cayn.
Jacob tribulatus ab esau. ioseph v̄ditus a
fratribz. dauid a saul p̄secut⁹. et xp̄ca iudeis
occisus. Hanc em̄ bestiam euadere nemo p̄t.
p̄ter q̄s solus miser. **S**ic. de summo bono.
Celebre est puerbium ab antiquo. q̄ sola mi-
seria nescit inuidiā. miserima namq̄ fortuna
miseri hec hominis est. q̄ ei nō inuidet. Ferē
enim platonē cū ei discipuli inuiderent inter-
rogasse socrate. qua rōne posset hominum in-
uidias declinare. Respondit socrates. Esto
inquit vt carlites. qui fuit abundās infortu-
nis. ⁊ carens omnibus bonis. **T**ercio inui-
dia est putredo oīs sanitatis. p̄uer. xiiij. putre-
do ossium inuidia. Hoc em̄ pessimū ⁊ inuisi-
simū viciū est. in eo q̄ est reciprocu⁹ in suum
actore. **H**ugo de sc̄to victore. Iusti⁹ inuidia
nihil est. q̄s q̄ p̄nus ip̄m actore punit excru-
ciatos suū. Quia sicut rubigo ferrū. sic inui-
dia cor in quo nascit corrupit. Et ideo deus
maximā iūriā faceret inuido si poneret eū in
celo. q̄ ibi summa felicitas in primo est. et p̄

p̄ns summū no cumentū foret inuido. ⁊ ideo
p̄grue erit in inferno. vbi nihil videbit cui in-
uidere possit. Legit̄ in hystoria q̄ duo fuerūt
focij in curia cuiusdam regis. vnus inuidus
et alter auarus et dū murmur de eis esset int̄
curiales voluit rex eos licenciare. p̄mittens
quicquid peterent obtinerent. sic tamen q̄ p̄-
mus q̄cquid haberet. secundus in duplo rei-
ciperet. Tunc inuid⁹ nolēs. q̄ socius maius
bonum obtineret. noluit primo petere. P̄tā-
dem sorte missio inuid⁹ primo petijt et ui sibi p̄-
mercede oculū. vt socio suo duo oculi eue-
rētur. His multis similes sūt in mūdo q̄ poci-
us duplum damnum eligūt. scilicet et rerū. q̄s
q̄ alteri faueant parū comodū. **S**ecun-
do ramus nocuus amputandus p̄ gladium
correctionis. ē subtractio rei aliene. Ad quā
amputādum. **P**rimo deus magnū ictū facit
dicēs. **E**ro. xx. Non furtum facies. p̄hibens
p̄ hoc s̄m nicolaū de lira. omnē cōrectationē
aliene rei. vel retentionē in iustā. siue sit p̄ rapi-
nā. siue vsurā. per furtum. siue p̄ sacrilegium
Unde aug. i li. q. ero. xxij. di. q̄ nomine fur-
ti intelligitur omnis vsurpatio illicita rei alie-
ne. Non enim rapinam permittit q̄ furtū pro-
hibuit. Hoc tñ modicū curant raptores. pu-
tantes rapinam nō esse peccatū nec contra p̄-
ceptū dei. cum tñ non possit fieri sine peccato.
Unde ysa. lxi. Ego dñs diligēs iudiciū. et
odio habens rapinam in olo caustum. q̄d non
diceret si rapina peccatum nō esset. Rapina
em̄ quandam coactionē dicit per quā contra
iusticiam auferitur alicui q̄d est suū. In socie-
tate aut̄ hoīm. nullus coactionem habet. nisi
p̄ publicam potestatem. Et ideo quicūq̄ per
violentiā aliquid auferit homini. si sit p̄sona
p̄riuatā. non vtens potestate publica. illicite
agit et rapinam cōmittit vt patet in latroni-
bus. Et ideo grauiter puniri debent. Est enī
pena raptoris rerum sc̄dm leges q̄ ista annū
punitur in quadruplum cōputata. post annū
vero in simplum. **S**ic. de vi. bonorum operum
raptorū. i. i. ⁊. ij. Et hoc agitur si agat̄ contra
eum ciuilit̄. i. ad penā pecuniariam. si autē
criminaliter. i. ad penā corporis. tunc distin-
guūt̄ int̄ vim p̄riuatā. i. sine armis ⁊ vim pub-
licā. i. cū armis p̄pter primū reus deponit̄ ab
ordinatione rez iuraz. q̄ perdit factionem te-
stamenti. et terciam partem bonoz suoz p̄p̄
sc̄dam mittitur in exiliū insti. de publi. iudi. §

item lex iuliana. **S**ecundum vero canones excomunicatur ab episcopo in cuius diocesi rapinam commisit. extra de rapto. c. i. r. ij. nec absoluit nisi prius emendetur. Si autem nolit si possit satisfacere. vel satisfaciendi plenam securitatem dare. denegentur ei beneficium penitentie. si vero usque ad obitum in obstinatione fuerit. et tunc emendationem vel emendandi securitatem prestiterit. penitentiam et viaticum et ecclesiasticam sepulturam habebit. si vero in morte satisfacere non poterit. stritus viaticum habebit et ecclesiastica sepultura carebit. extra. c. sup. eo. Et hoc ad terrorem aliorum vel confusionem cognatorum. ut per hoc inducantur ad satisfaciendum. Et intelligit hoc hosti. si sepe sit amonitus si vero super hoc non fuerit amonitus. vel si fuerit huiusmodi dico tunc peccator fuerit. absolutus per presbiterum proprium sepeliendus erit. et heredes cogent per censuram ecclesiasticam satisfacere secundum facultatem defuncti. Et idem est si constitutus in morte satisfacere commisit si convalesceret et ante satisfactionem decessit. si etiam in vita satisfacere non posset. non negaretur ei penitentia. secundum hosti. si emendare permitteret. si ad pinguiorem fortunam venerit.

Sed queritur. utrum rapina sit gravior peccatum in furto. Respondet asteram in sum. quod sic. duplici ratione. Primo quia directum opponitur violentia que est in rapina voluntati quam ignorantia que est in furto. Secundo. quia per rapinam non tantum inferitur alicui damnum in rebus. sed etiam vergit in quantum ad damnum iniuriam. siue ignominiam persone que preponderat fraudi et dolo que pertinent ad furtum. Unde et rapina gravius puniatur quam furtum. nec obstat predictis. quod homines magis recedant a furto quam de rapina. quod homines sensibus inherentes magis gloriantur de virtute exteriori que patet in rapina. quam de virtute interiori que tollit per peccatum et ideo minus recedant a rapina quam a furto.

Tertius ratio. est detractio quam multis nocet. et ideo maledicitur omni detractor a deo. ecci xxxvij. Susurro et bilignis maledictus. multos enim turbavit pacem homines. lingua tertia commovit multos. et dispersit illos de gente in gentes. civitates muratas divitum destruxit et domos magnatorum effodit. hec enim est lingua maledicta. instrumentum dyaboli. que pacem et concordiam a multis abscidit. dum secretum patris quod ab altero audit. se finiat alteri nunciare et famam denigrare. Sunt etiam porci dyaboli. que stercorea humane infirmitatis rostro fetido et polluto commovet. dentibus mordet. et lingua linguit. Hi etiam sunt glires in

fernales. que quolibet rodunt. in fama. honore et omni sanctitate. Refert plinius de elephante. que licet cetera animalia sua virtute excedat. tamen murum corrodentem timet. Sic vere non est tam fortis potens. prudens. et religiosus sine laico. que non debeat timere detractorem corrodentem. dyabolus bolus potest homo fugere et a se fugare. detractores autem non. Immo plus nocet detractor quam fur seu raptor. quod hijs solum terrena bona auferunt que reddi possunt. detractor autem bona spiritualia. scilicet famam et honestatem que reddi non possunt. Unde ambrosius. Tolerabiliores sunt qui bona furantur quam qui famam auferunt. Hoc attendat symeon dyabolus. vetule fetide que ore fetido detrahunt hominibus que assimilantur lupo. De quo dicit psalmus. viij de animalibus. quod quando senescit non potens ulterius venari. propter debilitatem tenent. tunc pergit ad villas et ad vias. et insidiat hominibus transeuntibus eos mordendo. et quod dentes sui sunt venenosi que mordet inficit et occidit. Sic et vetula in veterata malicia. et in omnibus malis expta. quando ultra suam nequitiam exercere non valet mordet dentibus et lingua detrahendo etc.

Secunda pars in qua

tractatur de auctoritate et potestate collata per ipsum sacerdotibus. ibi. Amē dico etc. Pro qua literaliter est sciendum. sic dominus dixit ut habet in prima parte. quod contra incorrigibiles sententia excommunicationis debet preferri. d. fiat sicut ethnicus et publicanus. Ethnicus ca. cum secundum britonem dicitur ab ethnos grece quod est gens latine. Gentes enim siue gentiles dicuntur quasi genitales. quod sunt ut fuerunt geniti. scilicet sub peccato et nondum regenerati. Vult ergo dominus dicere quod peccator ecclesie. et prelati eius debet excommunicari et expelli de ecclesia et a participatione bonorum vel que ad satisfactionem peccati. Moraliter videmus dignum et vilius plus honorari et appreciari quare. viij ethi. dicitur quod maioribus datur honor. minoribus vero lucrum. quod honor est premissum virtutis et beneficii. lucrum autem est auxilium indigentie. viij. ff. de decu. et eorum si. l. honores et munera non ordinatorem. id est non secundum ordinem temporis. sed potioribus quibuscumque iniungenda sunt cum autem sanctum sacerdotum sit maximum dignitate. et omnia temporalia excellat. sicut sol lunam. ut habet de maio. solite. relinquitur quod ab omnibus et in omnibus honorari debeat. unde habet in autem. quod oportet episcopos coll. i. in. prim. Max

ma in omnibus sunt dona dei sacerdotum et imperatorum. illud quidem diuinis ministris. hoc autem humanis presidens. ac diligentiam exhibens. ex uno eodemque principio utraque procedentia humanam exornat vitam. unde christus exercuit actus proprios utriusque dignitatis. Quod etiam fecit ut impator qui vendentes et ementes de templo pro flagella eiecit. quod etiam ait ut sacerdos qui se obtulit hostiam discipulis. d. hoc est corpus meum.

F Et per hoc consideret quod utraque dignitas ab ipso manaret. di. x. qm. debet igitur sacerdotum merito honorari. **Iuxta illud ecci. vij. Deus time et honorifica sacerdotes. et hoc propter tria. s. Dignitatem regalem. Sanctitatem exemplarem. Utilitatem generalem.**

Ita dignitas sacerdotalis in hoc merito sublimatur et honoratur quod precipue diuina dispensatione sacerdotes reges constituunt. ad regendum se et alios. unde hiero. in epla ad quemdam leuitam. r. xij. q. i. c. duo sunt genera. loquens de sacerdotibus sic ait. **Di inquit sunt reges. se et alios virtutibus regentes. et hoc designat corona in capite quam habet in signum regis et regine. quod expectat a christo scepter sapientia qua fulgere dicitur. propter quod tamquam ad reges loquitur ipsa sapientia increata Sap. vi. Ad vos igitur reges sunt huius sermones mei. ut discatis sapientiam. quia ut dicit dominus Jo. papa. xxiij. in quadam extrauagante que incipit quorundam. Sicut lumen materiale dirigit clauis in usum clauis materialis. sic clauis scientie dirigit clauem potestatis. Alias si cecum cecum ducit ambo in foueam cadunt. diligite igitur lumen sapientie omnes qui prestis populis. quia secundum bea. hic. officium sacerdotis est interrogantibus de lege respondere. Tenent igitur legem scire non tamen explicite. sed et implicitate. nec eos prole ignorantia. quia propter crucem. non potest esse excusatio damnationis ignorantia veritatis. propter quod precipitur personis ecclesiasticis. d. xcv. ecce predicatorum per quos ecclesia circumferatur sacris litteris semper debet insistere. ne tunc querant addiscere. cum ex officio alios debeant docere. Nam eugenius papa tertius. ait. Nullus est quem oporteat vel plura vel meliora scire quam principem et rectorem. Quare ille gloriosus sen. ait. Si alterum pedem in sepulcro. alter extra haberet. adhuc addiscere vellem. Sed bene dilectissimi. quales sunt hodie multi rectores et prelati. qui seipos non valent regere. alij quod poterunt preesse. unde**

apulus. i. tbi. iij. **Si quis inquit domini sue preesse se nescit. ecclesie dei quod diligentiam habebit. quia d. nullo modo. tales rectores cecos et insipientes compat. b. bern. in li. de consideratione symeon currenti in tecto. di. Rex fatuus in soleo est symeon mea in tecto. que nihil proponit et vnit. sed quod propositum est. dissoluit et dimittit. Unde reuerentia huius. non est hodie necessarium mittere in tharsis ad portandum symeonem et pauones. sicut legitur de salomone. ij. paral. ix. Quod misit naues in tharsis ad portandum symeonem et pauones. quia inter clericos iam multos ad modum symeonem inuenimus fatuos penes pauonis amictos. De quibus greg. in registro gemedo proquerit. di. Dicere inquit pudor. et graue est tacere. regendi rectores et qui docendi sunt doctores nec videre erubescunt. nec metuunt. Ducunt autem imprudenter assumunt. quibus via dilectionis est ignota vel quod ipsi gradient. ignari sunt etc. **Dico secundo quod sacerdotes debent honorari propter exemplarem sanctitatem. ad quam spiritualiter sunt electi. Cuius. i. pe. ij. dicit petrus de sacerdotibus. Vos estis genus electum regale sacerdotum. gens sancta populus acquisitionis. In quibus vobis notat. Primo quod sacerdotalis ordo est eternaliter predestinatus ad hoc ut sit sanctus. Ad eph. i. elegit vos in ipso ante constitutionem mundi. ut essetis sancti et immaculati in conspectu eius. Nam ut dicitur. iij. et b. Electio spiritus est alicuius ratione melioris boni. Elegit ergo dominus minus sacerdotes ut multos saluaret. suos peccatores. ad sacramentum suorum dispensationem. ut habet de ple. di. ij. puenit. ut sancta tractent et conficiant. di. xxv. pleccis. Sed qui sanctam ecclesiam habent tractare. decens est. ut etiam sint sancti. ut patet de conse. di. ij. tribus. propter quod dominus precepit omnibus sacerdotibus. leuit. xx. Sanctificamini sancti estote quoniam ego sanctus sum dominus deus vestester. Et ideo hiero. in epla ad pamachiu et marcelinum inquit. Oportet nos clericatus honore non abuti. sed diligentem custodiam mandatorum hoc esse. quod esse videmur. Omnia enim insignia clericorum virtutes in nobis rependant. predicant. virtutes clamat. Clamat corona paupertate. vestis honestate. status puritate. cultus castitate. professio humilitate. exemptio religionem. officium deuotionem. studium contemplationem. Et ideo nisi virtutibus polleamus. tota vita nostra mendacium est. et ymago deformis. quia mentitur caput. mentitur habitus. mentitur status mentitur cultus. mentitur professio. mentitur exem-****

ptio. mentitur officium. mentitur et studium
 vt per hoc nos sumus clericus pictus. clericus
 mentitur hoc ille. **Dico** tercio qd sacerdotes
 debent honorari propter nostram vtilitatem
 et eorum potestatem. **M**am in curijs domi-
 num potentior et vtilior solet pze alijs honora-
 ri. **S**icut habetur geni. xli. de ioseph. qui secun-
 dus post regem et vicarius pharaonis in tota
 terra egypti ab omnibus inimo etiam a fra-
 tribus honoratus et adoratus est. **S**ic etiam
 sacerdotes vicarij summi regis. quibus dñs
 noster potestatem tribuit ligandi et soluendi
 etiam clauem regni celorum vt aperiant vel
 claudant. honorari debet ab omnibus. **U**nde
 sicut hodie habetur in euangelio dominus pe-
 tro et suis successoribus hanc potestatem com-
 misit. dicens. **Q**uecunq; ligaueris super ter-
 ram erunt ligata et in celis. et quecunq; solue-
 ris super terram erunt soluta et in celo. **M**ag-
 na igitur hec vtilitas est populo xpiano habe-
 re tales secum in terra. habentes potestatem
 ligandi et soluendi. potentes aperire et clau-
 dere celum. **S**ed queris an illa potestas
 sit equalis in omnibus sacerdotibus. **D**ico
 vt colligitur ex dictis dñi bonauen. in. iij. sup
 magistrum senten. di. xix. argu. ij. q. ij. qd po-
 testas illa potest dupliciter considerari. vel
 q̄tum ad essentiam vel quantum ad vsum.
 si primum. radicaliter est in anima sicut et ca-
 racter impressus in ordinatōe. et equalis est i
 omnib; sacerdotib;. et quilib; secundū hanc
 ē alteri equalis papa. ep̄s siue simplex. et iō
 xciij. di. legim;. vbi cūq; fuerit ep̄s siue ro-
 me siue eugubio. siue cōstantinopoli. siue re-
 gio. siue alexandrie. eiusdē meriti est et sacer-
 dotij. **A**lio modo possumus loqui quantum ad
 vsum et hoc modo requirit auctoritas iurisdic-
 tionis. **N**emo em̄ pot alium ligare aut iudi-
 care. nisi qui iudex ei? constituit ab eo qui p̄
 Cum em̄ sacerdos fuerit a populo electus. et ab
 ep̄o siue abbate ordinatus siue p̄firmatus. ac-
 quirat iurisdictionem. **E**t iō iurisdicō est itaq;
 vis motiua ipsius clauis potestatis. hanc autē
 deficiente q̄ clauem moueat. et si assit clauis
 nūq; ap̄it. et si amittat hec iurisdicō cessat etiā
 clauis executio. **E**t s̄m B̄ q̄tū ad iurisdictionis
 administratōez. differētia est. qz papa ordiati-
 tōe diuina placatus est omib; ep̄is. postea ep̄s
 alijs sacerdotib;. **I**tem magnū est etiā et
 honore dignū esse familiarē impatoris ali-

quē potens intrare. et loqui cum dño. et iraz
 eius placare. **S**ic sacerdos in curia dei est fa-
 miliaris. potens deo loqui p̄ suam oratōem et
 eius iram placare et pacem populo impetrare.
Sicut figurat̄ ero. xxxij. in moyse. qui duz fi-
 lij israhel peccassent adorando vitulū cōstanti-
 lem immolantes hostias loquente domio ad
 moysen di. **E**ade descende peccauit populus
 tuus. **P**ermitte me vt irascat furor meus con-
 tra eos vt deleā eos. rogabat ip̄e p̄ populo et
 placatus est dñs. ne faceret malū qd locutus
 fuerat aduersus populū. quare dicit. i. q. i. ip-
 si. qd sacerdotes ip̄i qd p̄ populo interpellant.
 peccata populi comedūt qz suis p̄cibus ea de-
 lent atq; p̄sumunt. **I**tem maximū est et dig-
 nissimum sacerdotem posse creatorē creare. et
 p̄ humana salute deo patri imolare et offerre
Quare om̄i honore digni sunt. nec detrahē-
 dū eis ē. sicut dicit thelesphoz. papa. vi. q. i.
Sacerdotes qui p̄prio ore corpus dñi cōfici-
 unt ab omnibus obediendi sunt et timendi. nō
 dilacerandi aut detrahēdi quia a quibus se
 dñi popul? benedici saluari. aut instruī cupit.
 nullatenus eos arguere debet. **A**d hoc em̄ be-
 atus gre. hortabat̄ mauricium impatorem ad
 debitā reuerentiam ministris ecclie. in li. v.
 registri. sic dicens. **N**ō indignet̄ inquit sacer-
 donib; dñs meus. sed excellenti cōsideratōe
 p̄pter eum cuius serui sunt. ita eis dominetur
 vt debitā reuerentiam eis impendat. qz illi
 aliquando in diuinis eloquijs. di; et bene an-
 geli nominant. **C**ontra hoc faciunt deni-
 grantes eoz famā suis detractionib;. qd val-
 de commune est. licet grauissimū peccatū mor-
 tale sit. **C**ū constantinus imperator dicit. vt
 habetur. xvi. di. c. in scripturis. **S**i de dñi sa-
 cerdotib;. qui iure patres aiarum dicuntur.
 aliquid contigerit vos audire. qd confusioez
 p̄is mentibus ingerat. nō infumitū. id est in-
 uerecundum sed pudoratos filios noe imitā-
 tes. patriā de reliquo uerecundiaz p̄tegatis
 et p̄misit ibidem vere si p̄p̄is oculis vidissē
 sacerdotē di aut aliquē eoz qui in monastico
 habitu circūamicti sunt peccantē. clamidem
 meā explicarem et cooprem eū ne ab aliquo
 videret̄ rē.

Tercia pars in qua o

stendit. qd nō solū ex caritate debem; corrigere
 et correctionib; humiliter obedire. sed etiā de

tem^o ad bona cōsentire. Moraliter cōsensum
 duoz informatur de virtute obedientie. que
 p̄sistit in cōsensu maioris et inferioris. **D**ic
 vegetius de re militari. q̄ nihil magis ad vic
 toriā p̄dest q̄ monitis obtempere supioz. **S**o
 nita aut̄ tria sunt q̄ fieri possunt in bello. p̄ tria
 signa. scz p̄ signū vocale. vt sūt mandata supi
 oz. semiuocale vt tuba. vel cornu mutum. vt
 vexilla et signa armoz. **S**ic in bello cōtra dy
 abolum debemus obtempere monitis signis
 vocalibz. scz mandatis verbaliter datis. quia
 mandat nobis dñs noster vt obediamus et cō
 sentiamus supiozibus dicens. **Ad heb. xiiij.**
Obedite prepositis vestris et subiaccete eis.
Et math. xiiij. Quaecunqz dixerint vobis fa
 cite. **Matz vt bē. ff. de re. milita. l. militū.** Qui
 mandata principum nō seruat. capite puniē
 dus est. enā si rem bene gesserit. **S**ic etiā pe
 na eterna est puniendus. qui inobediens est
 quia peccat mortaliter. xi. q. iij. qui resistit et
 se. **S**emiuocale signū sunt enigmata. p̄beta
 rum et figuraz. **N**am adā stan̄z vt creatus est
 precepto obedientie fuit astrictus. **genē. iij.**
Noe arcam faciendo et intrando. saluatus
 est a diluuiio **genē. viij.** **A**brabam filiū deo im
 molando. pater multarum gentium vocatus
 est **genē. xxiij.** **L**oth angelo obediendo recedēs
 a sodoma ab incendio liberatus est. **genē. xix.**
Signum mutum sunt exempla creaturarum
 dicit ambro. q̄ apes que legibus regis apum
 non obtemperant. occidunt. **¶** **O**mare obedit
 naturaliter influentie celi. planeta firmamen
 to. **S**ic in omni genere rerum. deus constitui
 it aliquos superiores et excellentiores. quibz
 obedire voluit. **S**ed illa obediētia consistit
 in triplici subiectiuo consensu. scilicet
Inferioris ad superiorem.
Sensualitatis ad rationem.
Rationis ad suum creatorem.
Debz namqz primo vt^o obediens et minor
 siue inferior. per consensum humiliter supe
 riori cedere et ei obedire. **I**uxta illud moralis
 docto. cathonis. **C**ede maiori. **E**st enim vir
 tus obediētie tam magna q̄ semper merita cu
 mulat et augmentat. hominem nobilitat et
 dignificat. et etiam de vita eterna certificat
Patet primum. nam per illam virtutem se ex
 excens. nullum momentum temporis sine
 merito trāsit sicut dicebat. b. fran. q̄ vt^o obe
 diēs s̄q̄ meret. **¶** **Q**uā tm̄ est meritū obediētie. q̄

in casu aliquis actualem dei dilectionem et
 contemplationem tenetur dimittere. et supe
 riori obedire. ponatur enim q̄ aliquis qui vo
 uit obediētiā sit in actuali contemplatione.
 et prelatus suus precipiat sibi q̄ vadat ad ali
 quem alium locum opera exteriora exercēdo
 tenetur sibi obedire et dimittere illam actual
 lem contemplationem. **E**x quo patet. q̄ me
 ritum obediētie est maximum cui tam magnuz
 correspondet p̄mium. **S**icut habetur **genē.**
xxij. q̄ deus precepit abrahe. vt immolaret fi
 lium suum. et abraham obediens fuit voci ei^o
 propter quod deus dixit sibi. **M**ultiplicabo
 semen tuum sicut stellas celi. et sicut arenam
 maris. **E**t iteruz. **E**go protector tuus. et mer
 ces tua magna nimis. **¶** **I**tem dicebant se
 nes q̄ nihil sic deus querit ab his qui primū
 nias habent conuersationis. q̄ obediētie la
 borem. **¶** **U**nde secularis quidam relinquens
 seculum venit ad heremum adducens secum
 vnicum filium. et venit ad abbatem. quem
 inuenit in pistrino. et videns eum abbas
 venientem. salutauit eum. et videns paruulū
 dixit ad patrem. **A**mas eū. **E**t ille dixit. **E**nā
Rursum dixit ei. omnino diligis eum. **R**es
 pondit etiam. **H**oc audiens **A**bbas. dixit.
Tolle ergo eum si diligis eum. et mitte in fur
 no. sic modo cum ardet furnus. et tenens pa
 ter filium suum. iactauit eum in furno arden
 ti. statim aut̄ est factus furnus velut ros. ex q̄
 re acquisiuit gloriā et meritum obediētie
 et magnum p̄mium sicut abraham.

¶ **S**ed diceret. forte cōcedo q̄ homo merito
 maiori. scilicet deo. debeat in omnibus obe
 dire. sed nō videtur quare hō homini debeat
 at obedire. cum deus hominez conditum ad
 ad imaginem. non constituit super hominem
 sed super bestias terre. dicens. **D**ominamini
 piscibus maris. volanlibz celi. et vniuersis
 bestiis. **Genē. i.** **Q**uod etiam patuit vt dicit
 augu. in primis parentibus. et maxime patris
 archis. qui potius fuerunt rectores pecuduz
 q̄ hominum. et primi et antiqui patres qui
 soli deo debebant esse subditi. nequaquā abu
 tebātur p̄cessa a domino libertate. sed in om
 ni honestate morum creatori omnium seruiē
 bant. **R**espondetur q̄ nunc per obrupta vici
 orum homines defluentes. vir etiam sub du
 rissima fuitute p̄nt a vicijs cohiberi. **E**n̄ pec
 cābz filijs isrl̄ in deū. **xxviij.** dicit p̄minādo

Pro eo quod non seruietis domino deo tuo in gaudio et lenicia cordis tui. propter reprobam omnium abraham danti am. seruietis inimico tuo in fame et siti et ariditate. et reprobam omnium per nuriam et imponam iugum ferreum super cervicem tuam. Audi ergo quid dicitur est. et mias tanti iudicis crearetis. Sicut et dicit augustinus. nihil in se est. sub cuius imperio homo seruiat mortuus. dum ille qui imperat ad iniquam non cogat. Felicitas enim seruitur homini quod est libidinis. Considera christum dei filium de ista maiestate superna ad nostram miseriam descendisse. et subditi penitus voluit. hoc vos quod estis sub obedientia considerate debetis. principem salutis nostre ibidem non venisse. ut voluntatem suam faceret. sed patris. ac per hoc patri obediens usque ad mortem. non liberat manus nec pedes. sed affixos cruci corporisque sacrum immobile. sed solum os liberum ad orandum habuisse monstrat. et cor ad diligendum. nequaquam igitur seruus eius est quod tale sic passum non vult taliter imitari. Liberas ergo manus ad faciendum liberos pedes ad ambulandum non habebis. sed totum corpus cum christo affixum penitentie cruci sola tibi lingua ad orandum. laudandum. et confitendum. et cor ad diligendum tibi liberum remanebit. **S**ecundo homo per sensualitatem debet obedire et consentire rationi. Nam sicut exprimitur domus male habere cum ancilla dominatur. Quia **P**uer. xxx. Per tria mouet terra. et quartum quod non potest sustinere. per seruum cum regnauerit. per stultum cum saturatus fuerit abo. i. inebriatus vino. per odiosam mulierem cum in matrimonium fuerit assumpta. et per ancillam cum heres fuerit domus sue. Et hoc quartum plus ponderat. quod cum ancilla fuerit heres domus sue. erit amara et honorata sicut domina. et ipsa domina repudiatur ab ea sicut habemus gen. xvi. sententialem quod abraham habuit uxorem honestam nomine sara. que sterilis erat que cum vidisset quod non posset habere filium naturaliter. nec bonum esse quod tunc sanctus homo sicut abraham fuit careret prole de corpore suo ancillam suam nomine agar uxorem sibi ex deuotione tradidit. d. ingredere ad ancillam meam. si forte saltem suscipiam ex illa filios. ut quod non possum habere filios naturales. saltem habeam per adoptionem. **A**gar ut dicunt hebrei. fuit filia regis egypti. una de uxoribus pharaonis. que videtur sanctitatem sarae. cum esset in domo regis. quod pharaon et domus eius flagellatus fuerat a domino propter ipsum dixit in corde suo. quod melius esset filie sue agar. quod seruiret sarae tanquam ancilla quam si rema-

neret in magno honore in domo patris et ideo tradidit eam sarae tanquam ancillam quam ancillam abraham de consensu uxoris accepit. non causa libidinis. sed amore. plis. que agar ancilla licet esset propter bona et deuota puella. postquam coniuncta fuit abrahe in matrimonium. et vidit se concepisse ab eo estimauit quod omnia bona promissa semini abrahe complerentur in sua. ple et ex hoc precepit in quandam elationem et desperit dominam suam. tanquam a diuino promisso repudiata. **Q**uod consideras sarae. quod abraham nimis dissimulabat iniuriam sibi factam. dixit ei. **N**imis inique agis contra me et ille statim acquiescens rationi. dixit. ancilla tua in manu tua est. id est in potestate tua ad castigandum et humiliandum. fac tibi sicut videtur. castigante igitur eam sarae fugam inijt versus terram egypti unde erat. **M**oraliter abraham est homo qui reuera habet uxorem et ancillam. quod s. sara uxorem suam signat aiaz. agar vero ancilla sensualitatem. sara igitur anima de se sterilis videtur quod per se nihil videtur posse operari nec partum cuiuscumque operis boni generare. cum non habeat organa. et ideo oportet quod ancillam per moueat. quod sibi filium boni operis producat. **C**um igitur sensualitas sic dimissa libertati fuerit et voluntatem quasi vitum ad se allegerit per appetitum aialem. et in suis occasionibus sprete ratione sic perditur. male stat in regno aie et in perturbacione et commotione tonus familie potentiaz. debet ergo ratio perquiri. et hominem inducere ad huius iniurie vindictam. qui vna cum ratione castigare et humiliare debet carnalitate. ut consentiat et seruiat rationi. **Gal. iiii.** **E**cce ancilla et filium eius. non enim erit heres filii ancille cum filio libere. **T**ercio homo debet per rationem deo consentire. et totam propriam voluntatem ei subijcere. **N**am secundum anthonium. de similitudinibus propria voluntas soli deo puenit. **S**olus enim deus quicquid vult debet velle. propria voluntate. ita ut aliam quam sequatur non habeat super se. **C**um igitur homo vult aliquid per propriam voluntatem deo aufert quasi suam coronam. **S**icut enim corona soli regi competit. sic propria voluntas soli deo. **E**t sic propria voluntas dei fons est et origo totius bonitatis et boni. ita propria voluntas hominis est exordium totius mali. vnde anthonius. assimilatur propria voluntate herbe venenose. quam quidam medicus pitissimus suis parentibus interdixit comminans quod si ex ea comederent leprosi effecti mox interirent. **E**t illi preceptis eius obedire nolebant. **E**t herbas comedentes

leprosi effecti leprosoſq; filios genuerūt atq; ut medicus cōminatus fuerat mortui ſunt. Quorū filij licz p̄res ſuos agnouerūt verba illa infirmatos fuiſſe et mortuos. eandē tñ herba ſup om̄s diligūt. indeq; cibos ſuos p̄diūt maneq; ſurgentes ex eadē quaſi p̄ medicam̄to accipiūt. **H**i ergo q̄ ſint demētes oīs qui audit aduertere pōt. ſz nō min⁹ demētant q̄ pp̄ria volūtate vtunt. **I**pa eſt herba dyabolī venenosa. oibus ea vtentib⁹ eſt ⁊ peſtifera. **H**ac deus primis parentib⁹ interdixit. et tñ ex ea comederūt ⁊ leproſi facti ſūt. et de padīſo expulſi. **E**x quib⁹ om̄ib⁹ p̄tz. q̄ pp̄ria volūtas debet occidi merito. vt hō valeat ſm̄ voluntatē dei viuere. dicēdo fiat volūtas tua vñ. **H**erū. Bonus obediens dat ſuū velle ſuum nolle. vt poſſit dicere cū p̄ba. **P**arat⁹ cor meū de⁹. **Q**ue oblatio dicit magis grata q̄ quecūq; alia victima. qz in obediētia victima pp̄ria volūtas. q̄ nobilit⁹ eſt. qd hō dare deo pōt. dat em̄ arborē cū fructib⁹. **G**rego. **O**bediētia victimis iure p̄ponit. qz p̄ victimis aliena caro. p̄ obediētiā vero volūtas pp̄ria mactat. viij. q. i. ſciēdū. **E**x quib⁹ p̄cludit. **A**nſ. **H**ō opus meritoriū factū ex voto magis eſt meritoriū q̄ ſi fieret ſine voto. **E**x quo ſequitur ſicut ibi. p̄bat anſ. q̄ magna eſt ſpes monacho p̄feſſo. **E**t ponit ſimilitudinez duo ſunt quorum vñ⁹ vnet nō facere cōtra deū. et ſcōus non vnet. et vterq; delinquit **D**icit anſ. q̄ deus primū iudicat. poſtq̄ p̄fecte penitet tāq̄ ſuū et nō alienū. et accipiet deus vindictā de eo tamq̄ d̄ ſuo. **S**cōm autē iudicat durius. d. **I**deo noluiſti mihi fidelitatem p̄mittere. vt poſſis cōtra me liberius peccare et ergo ago cōtra te. nō vt erga meū. ſed vt aduerſum alienūagam. totūq;. erit mei iuris vſq; ad quadrantē nouiſſimū. **S**ic ergo deus inter p̄feſſum ⁊ nō p̄feſſum iudicat nō ſolū autē p̄feſſum minus iudicat nō p̄feſſo ſed enā quolibet laico. p̄feſſus em̄ maiorēz miſericordiam cōſequet̄ ſi peniteat. et ſi non maiorēz damnaōem ſuſtinebit. **E**t ſi dixeret q̄ deus poteſt iuſte dicere vuenti. **S**erne ne quā tu quanto mihi eras familiarior. tāto es inbabilior et peior. poteſt ille tñdere. **D**omine vtruz eſt qd̄ dicis. q̄d̄ diu penitere nolui ſed poſtq̄ peniteo meq; ip̄m in emendatōem trado. nūq; peius illo pati debeo. q̄ nec id qd̄ habet toni tibi dare vult. p̄ ſanſſactōe ſui de

licti. **R**eſeruās igitur ſibi pp̄riā voluntatē facit ſicut quidā paup̄ de quo narrat **S**eneca. in quadā p̄clamatōe. d. **H**ō in quadam ciuitate fuerunt due leges. quaz prima talis erat q̄ q̄cūq; ſpōte damnū fecit. redderet q̄druplū q̄ aut nō ſpōte ſed p̄ter intentionē. redderet ſimplū. **S**ecunda q̄ damni illani ſit actio. **A**ccidit caſus in iſta ciuitate q̄ ciuis p̄pōtēs ⁊ diues morabat iuxta paup̄em. q̄ iuxta domū ſuā habebat arborēz q̄ multū nocebat diuini ipediendo ingreſſū dom⁹ et claritatē ei⁹ rogabat diues p̄ſonaliter. vt ipſam arborēz ſuccenderet ⁊ eā ſibi venderet. paup̄ elat⁹ noluit et ſemp diuini nocere voluit. **H**ō videns diues cogitauit. q̄ ſcōm legem euaderet ⁊ q̄ dā nocte arborēz ſuccendit. ⁊ qz dom⁹ p̄ illā arborēz erat. ignis de arborēz cecidit. ⁊ paup̄eris domūculam cum omnib⁹ bonis cōbuſſit. **H**ō videns paup̄ p̄tra diuitē corā iudice cōqueſtus eſt. **D**iuēs autē rēdit. **A**rbor mihi nocuit. et ideo ſpōte eā ſuccendi. volo reddere quadruplū. dom⁹ aut p̄ter meā intentionēz cōbuſta eſt. et ideo reddā ſimplū. et iudicatū eſt q̄ iuxta legem faceret. **D**iuēs eſt de⁹. paup̄er homo. arbor pp̄ria volūtas. q̄ nocet diuini ipediendo ingreſſum celi. ⁊ credulitatē claritatis ei⁹ minuendo. **H**ac voluntatē penit deus ſibi dare. p̄ felicitate eterna. ſz hoc hō paup̄er et elatus recuſat. ſuccendit igit a deo. dū aīa tradit flāmis eternalib⁹ iſferni. ⁊ qz coz p̄ iunget poſt iudiciū aīe eē totalit̄ cremabit et eternalit̄. quare dicit aliqui q̄ i inferno nihil mag⁹ q̄ pp̄ria volūtas ardebit. **H**erū. **T**olle pp̄riā voluntatēz et infern⁹ nō erit. **C**ū igit tūc paup̄ damnat⁹ querit d̄ damnatōe. **R**eſpondeſ. qz mihi ſemp nocuiſti ⁊ reſtiſti. p̄ pp̄ria voluntate ſpōte ſuccendi eā. et ideo reddā tibi quadruplū. ſz om̄e malū. et oīa tormēta. apoca. xvij. **Q**uantū gloriſicauit ſe. et in delicijs fuit. tantum date ei tormēti ⁊ lucni

Feria quarta poſt **O**culi.

Aceſſerunt ad ieſum ab ieroſolimīs ſcribe et phariſei dicentes. quare diſcipuli tui tranſgrediuntur traditiones ſeniorūz. math. xv. **V**idemus q̄ obligat⁹ ad ſolidum ſoluendum. ſanſſacit cum donat libraz quod eſt maius. **S**icut etiam habemus in ſimili exemplū. extra de voto et voti. re. c. ſcripture.